

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **P. V.**, zast. Mgr. Jiřím Klegou, advokátem, se sídlem Bohumínská 1553, Rychvald, proti žalovanému: **Městský úřad Bílovec**, se sídlem 17. listopadu 411, Bílovec, zast. JUDr. Tomášem Panáčkem, advokátem, se sídlem Sborová 81, Fulnek, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., IČO 451 93 665, se sídlem 28. října 1235/169, Ostrava, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v nezahájení řízení o odstranění stavby části vodovodu na pozemku parc. č. X, k. ú. B. u B., v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 9. 2025, č. j. 22 A 19/2023-150,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud na základě žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu vázán rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2025, č. j. 4 As 16/2025–66, výrokem I. v záhlaví uvedeného rozsudku určil, že bylo nezákonným zásahem žalovaného nezahájení řízení o odstranění stavby části vodovodu na pozemku parc. č. X, k. ú. B. u B., obec B., v rozsahu, který je v rozporu se stavebním povolením z 31. 1. 1985 (trasa vodovodu znázorněná na výkresu *SmVaK – VODOVOD I. A II. STAVBA BÍTOV PROVOZNÍ ŘÁD* z 11/1986 mezi bodem A2 a A4 a od bodu A4 ve směru k bodu A5 po hranici pozemku parc. č. X s pozemkem parc. č. X, vše v k. ú. B. u B., obec B.). Výrokem II. přikázal žalovanému zahájit řízení o odstranění části vodovodu uvedené ve výroku I. tohoto rozsudku, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Výrokem III. žalobu ve zbytku zamítl a výroky IV. a V. rozhodl o nákladech řízení.

[2] Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž požádal o přiznání odkladného účinku. Tento návrh odůvodnil tím, že výkon rozhodnutí by pro něj znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám a odkladný účinek nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[3] Žalobce k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že stěžovatel neprokázal žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit vznik újmy mimořádné intenzity. Jeho tvrzení zůstala v rovině obecných a hypotetických úvah. Přiznání odkladného účinku by prodloužilo trvání nezákonného vedení vodovodního řádu, a tím i zásah do práv vlastníka dotčeného pozemku. Takový postup by byl v přímém rozporu

s veřejným zájmem na zachování zákonnosti výkonu veřejné správy. Poukázal na usnesení NSS ze dne 26. 3. 2020, č. j. 1 As 103/2020–24, a ze dne 15. 10. 2015, č. j. 3 As 192/2015–34, z nichž vyplývá, že přiznání odkladného účinku v řízeních o ochraně před nezákonným zásahem je vyloučeno.

[4] Osoba zúčastněná na řízení se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřila.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž za tím účelem přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] V posuzované věci krajský soud žalovanému přikázal zahájit řízení o nařízení odstranění nepovolené stavby. Jedná se tak o případ, kdy krajský soud přikázal žalovanému postupovat určitým způsobem. K této situaci se vyjádřil rozšířený senát v bodu 50 usnesení ze dne 29. 3. 2016, č. j. 4 As 217/2015-182, č. 3415/2016 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„[v] řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením krajský soud, vyhoví-li žalobě, dle § 87 odst. 2 s. ř. s. rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Obsahuje-li výrok rozsudku krajského soudu příkaz nebo zákaz, nelze vyloučit, že návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti může mít reálné opodstatnění a sístace jeho účinků v konkrétním případě může být žádoucí. Při zamítnutí žaloby krajským soudem lze v řízení o kasační stížnosti podat návrh na vydání předběžného opatření podle § 120 ve spojení s § 38 s. ř. s.“* Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené shledal návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku přípustným, a proto se jím věcně zabýval.

[7] Návrh stěžovatele, který je správním orgánem, je třeba hodnotit ve světle názoru vyjádřeného usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006–49, č. 1255/2007 Sb. NSS: *„S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.“* V citovaném rozhodnutí rozšířený senát příkladmo uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podnikovi. O srovnatelný případ se v projednávané věci zjevně nejedná.

[8] Nejvyšší správní soud dále stejně jako např. v usnesení ze dne 15. 7. 2009, č. j. 6 Ads 87/2009–49, upozorňuje, že institut odkladného účinku je primárně spjat s žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Postavení žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal

pokračování

legitimaci podat kasační stížnost jako orgánu moci výkonné, spíše nasvědčuje tomu, že poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutno nazírat i na otázku odkladného účinku kasační stížnosti.

[9] Výše uvedené plně koresponduje se zákonnou úpravou možností přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. za přiměřeného použití § 73 odst. 2 s. ř. s., které umožňuje přiznat odkladný účinek na návrh žalobce. Z textu posledně uvedeného ustanovení, konkrétně ze slovního spojení „na návrh žalobce“, je možno usuzovat, že odkladný účinek bude zpravidla přiznáván na návrh osoby, která se domáhá ochrany svých veřejných subjektivních práv v postavení žalobce proti správnímu orgánu v postavení žalovaného. Přiznání odkladného účinku na návrh stěžovatele, který je jako správní orgán v postavení žalovaného, bude tedy připadat v úvahu pouze ve zcela výjimečných případech.

[10] Dále je nutno podotknout, že sama kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí soudů. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci správního soudnictví a vyloučit právní moc rozhodnutí krajských soudů.

[11] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzovaném případě stěžovatel újmu, která by mu měla vzniknout, nijak nekonkretizoval. Samotná okolnost, že stěžovatel je povinen respektovat závazný právní názor krajského soudu, nemůže znamenat nepoměrně větší újmu, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatele. V takovém případě by totiž musel Nejvyšší správní soud přiznávat odkladný účinek automaticky všem kasačním stížnostem podaným žalovanými správními orgány, což shora citované usnesení rozšířeného senátu vylučuje.

[12] Nejvyšší správní soud tak má za to, že stěžovatel neprokázal své tvrzení, že by nepřiznání odkladného účinku pro něj bylo spojeno s nepoměrně větší újmou, a s ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v daném případě nejsou podmínky ustanovení § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny.

[13] Z důvodů uvedených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2025

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu